

29. novembar 2018.

**Obraćanje u Skupštini Crne Gore povodom razmatranja Rezolucije o „Podgoričkoj skupštini“
Zoran Pažin, potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar pravde**

Rezolucija koja je predmet današnje rasprave usmjerena je protiv aktuelnih pokušaja da se unizi crnogorski državni identitet, zloupotrebom jednog tragičnog događaja u crnogorskoj istoriji. Pravi smisao ove rezolucije, zato, ne treba tražiti u domenu formalnog prava, već u domenu moralne odgovornosti i obaveze da se zaštiti građanski i državni identitet Crne Gore. Riječ je o simboličkom činu, koji u vremenu kao što je ovo ima svoju punu opravdanost i predstavlja odraz zrelosti društva u zaključivanju jednog pitanja koje ne treba da bude ostavljeno kao opterećenje budućim generacijama.

Vjerujem da je svakome u Crnoj Gori jasno da odluke nelegitimne i nezakonite „Podgoričke skupštine“ danas ne proizvode nikakvo pravno dejstvo. Prvi razlog za to je univerzalno pravno načelo da iz neprava ne može pristeći pravo. Dakle, događaj koji nije bio ni legitiman ni zasnovan na pravu, ne može imati ni pravne posljedice. Drugi, suštinski, razlog jeste da su se o poništenju odluka takozvane „Podgoričke skupštine“ najprije pobrinuli Crnogorci, svih vjera i nacija, kada su u jeku Drugog svjetskog rata po crnogorskim i jugoslovenskim vrletima ginuli za antifašističke ideale slobode, pravde, jednakosti i solidarnosti, udarajući temelje savremenoj građanskoj državi. Na ovom moralnom nasljeđu, građanska Crna Gora se devedesetih godina prošlog vijeka još jednom izdigla iznad mraka velikonacionalnog bezumlja, da bi naša generacija, na majskom referendumu 2006. godine, vrijednosti građanske Crne Gore trajno ugradila duboko u temelje obnovljene državnosti. Dakle, Crna Gora se više puta jasno odredila prema odlukama i navodnom nasljeđu ovog neustavnog i nezakonitog skupa.

Međutim, ono o čemu se današnja Rezolucija vrijednosno određuje jesu aktuelni pokušaji razaranja crnogorskog državnog i građanskog tkiva, zastupanjem političke doktrine koja u nelegalnim odlukama „Podgoričke skupštine“ nalazi svoje utemeljenje. Ova retrogradna politika zagovara doktrinu po kojoj se identitet jedne etničke i vjerske zajednice želi nametnuti kao jedini pravi identitet čitave Crne Gore, ne čak ni kao države, već kao geografske oblasti koja sve svoje vrijednosti crpi upravo iz identiteta ove navodno superiorne etničke i vjerske zajednice.

Jasno je da inspiratori ovakve politike danas ne žele dobro ni Crnoj Gori ni okruženju. Jasno je da ovakav politički stav, koji je više nego ogoljen u nedavnim javnim manifestacijama na kojima se slavilo nasljeđe „Podgoričke skupštine“, predstavlja negiranje građanskog bića naše države, kao najveće vrijednosti savremenog crnogorskog društva.

Negiranjem crnogorskog građanskog, a time i državnog, identiteta, ne samo da se negiraju svi istorijski uspjesi Crne Gore, već se podrivaju i svi sadašnji i budući naponi Crnogoraca svih vjera i nacija u izgradnji pravednog, bezbjednog i prosperitetnog društva.

Sa druge strane, izgrađen državni identitet odraz je civilizacijske zrelosti jednog društva i odlika svih stabilnih i razvijenih demokratija, dok je insistiranje na suprotstavljenim vjerskim ili etničkim identitetima najčešća karakteristika retrogradnih politika i konfliktnih društava. Jasno je, dakle, da je izgradnja snažnog državnog identiteta, u kojem su različitosti bogatstvo, a ne izvor netrpeljivosti i tenzija, magistralni put napretka crnogorskog društva.

Današnjoj generaciji crnogorskih građana pripala je dužnost da napravi presudan emancipatorski korak, koji je uslov društvenog jedinstva, koje nam je danas prijeko potrebno, ne radi obračuna sa istorijskim nepravdama, već zarad napretka i bolje budućnosti generacija koje dolaze. Rezolucija o „Podgoričkoj skupštini“ koju je predložila vladajuća koalicija je korak u tom pravcu. Sazrelo je vrijeme da u Crnoj Gori jednom za sva vremena utemeljimo crnogorski državni identitet. Sviđalo se to nekome ili ne, cio svijet danas državljanke Crne Gore zove Crnogorcima, kao što državljanke Njemačke zove Njemcima, a državljanke Francuske Francuzima. Vrijeme je da i mi u Crnoj Gori sa ponosom prihvatimo identitet po kojem nas cio svijet prepoznaje.

Ovo ni u kom slučaju ne znači odricanje od bogatstva kulturne, etničke i vjerske različitosti crnogorskog društva. Naprotiv, ovo bogatstvo je definišući element državnog identiteta Crne Gore. Zato je nesporno da država ima obavezu da podrži afirmaciju posebnog identiteta i vrijednosti različitih kulturnih, etničkih i vjerskih zajednica kao bogatstva Crne Gore, ali samo ukoliko se time ne unižavaju vrijednosti drugih zajednica i zajednički crnogorski državni identitet. Pravo je svakog u Crnoj Gori da njeguje i javno ispoljava identitet svoje zajednice, ali niko nema pravo da, na primjer, zbog svog crnogorskog, srpskog, bošnjačkog, muslimanskog, albanskog, hrvatskog ili drugog etničkog identiteta očekuje više prava od bilo kog drugog u crnogorskom društvu. Crna Gora koju smo izborili 21. maja 2006 godine na sreću nije takva država.

Niko danas nije pozvaniji od vas, narodnih poslanika, da date doprinos punoj afirmaciji crnogorskog građanskog društva i punom utemeljenju državnog identiteta Crne Gore. Samo snažan državni identitet može da objedini sve različitosti crnogorskog društva i da generiše zajedništvo i energiju koja nam je danas potrebna u nastojanjima da budućim generacijama ostavimo bezbjedniju i prosperitetniju Crnu Goru – Crnu Goru koja ne brine o svom mjestu u svijetu i nema dilema o svom državnom identitetu. Vlada zbog toga podržava ovu Rezoluciju kao značajan simboličan doprinos ostvarenju ovog cilja.

Kontakt: Služba za odnose s javnošću Vlade Crne Gore
T: +382 20 482 828
F: +382 20 482 938
E: pr@gov.me